

**МОНІТОРИНГ СТАНУ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ, ВІДНЕСЕНИХ ДО СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП**

Суханова Г.П., старший викладач

Непша О.В., асистент

*Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького
(Мелітополь)*

У статті проводиться кількісний порівняльний аналіз захворювань студентів I курсу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, які за станом здоров'я віднесені до спеціальних медичних груп за період з 2014 по 2016 роки.

***Ключові слова:** здоров'я, студент, фізична культура, нозологія, спеціальна медична група.*

Вступ. При організації академічних занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах зі студентами віднесеними до спеціальних медичних груп (СМГ), в рамках медичного огляду на початку навчального року, проводять попереднє комплексне дослідження, що включає визначення медичних груп: основної, підготовчої і спеціальної. Для реалізації індивідуального підходу і підвищення якості навчального процесу з фізичного виховання спеціальні медичні групи комплектуються з урахуванням нозологічних форм.

Багато авторів [1-6], проводячи дослідження в області організації занять з фізичного виховання зі студентами СМГ, відзначають, що ефективність занять з цією категорією студентів в більшій мірі залежить від принципів формування груп і наявного арсеналу інструментальних методів контролю функціонального стану організму.

Чисельність студентів СМГ в різні роки по вищих навчальних закладах України неоднакова. Так у Хмельницькому національному університеті за період з 2006 по 2011 роки відсоток студентів направлених до СМГ становив в середньому – 13% [2], в Запорізькому національному університеті (2005-2011 рр.) – 22%[4], в Київському університеті імені Бориса Грінченка (2005-2010 рр.) – 16%[3] від загальної кількості студентів університету.

Мета дослідження: виявити динаміку кількості студентів I курсу університету із захворюваннями різних систем організму за період з 2014 по 2016 роки.

Завдання дослідження: виявити кількість студентів, які мають відхилення в стані здоров'я; порівняти чисельність першокурсників, направлених для занять фізичною

культурою в спеціальну медичну групу по роках навчання; проаналізувати комплектування СМГ у 2016 році.

Матеріал та методи дослідження: Дослідження проводились в рамках виконання наукової теми кафедри теорії і методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького (МДПУ ім. Б. Хмельницького) «Педагогічні та методичні аспекти фізкультурно-спортивної діяльності та корекція стану здоров'я методами фізичної культури, спорту та фізичної реабілітації» (ДР 0115U001739). В дослідженнях брали участь студенти I курсів університету в кількості 1122 особи, за період з 2014 по 2016 роки. До спеціальної медичної групи в 2014-2016 роках за станом здоров'я було віднесено 83 студенти, повністю звільнених від занять фізичною культурою – 33 студенти. При проведенні дослідження нами використовувались наступні методи: аналіз науково-методичної літератури, нормативних документів, медичних довідок студентів, довідок лікарсько-консультаційних комісій, амбулаторних карток, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Дослідження проводились на кафедрі теорії і методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького з 2014 по 2016 роки. Під час досліджень було проведено аналіз медичних довідок №086/о (лікарський консультаційний висновок) і довідок лікарсько-консультаційних комісій (2014-2016 рр.), які видаються студентам з метою визначення медичної групи для занять фізичною культурою. Всього в медичних оглядах брали участь 1122 студенти I курсу університету, з них юнаків - 244, дівчат - 696 чоловік. Порівняльний аналіз актів медичного огляду і довідок ЛКК за 2014-2016 роки, представлених до медичного пункту університету, виявив, що основними нозологічними формами захворювань за три роки, що визначають відхилення в стані здоров'я і направлення студентів в спеціальну медичну групу є:

1. Захворювання серцево-судинної системи - 49%.
2. Захворювання внутрішніх органів (дихальна система, сечостатева система, ендокринна система, система травлення) – 24%.
3. Захворювання та травми опорно-рухового апарату – 17%.
4. Захворювання центральної нервової системи та органів зору – 10%.

Виявлено, що в 2014 році в СМГ було направлено 6,7 % студентів-першокурсників. У 2015 році в СМГ направлено майже однаково студентів більше (6,5%), ніж в 2014 році. У 2016 році кількість студентів першокурсників СМГ збільшилась на 3,5% в порівнянні з показниками 2014 року, і на 3,9% в порівнянні з показниками 2015 року. Крім того,

виявлено, що чисельність студентів СМГ в різні роки неоднакова, в середньому становить 7,7%. Однак насторожує факт збільшення числа дівчат-першокурсниць, що мають відхилення в стані здоров'я. Дані показники значно перевищують число юнаків, що мають відхилення в стані здоров'я і спрямованих для занять фізичною культурою в спеціальну медичну групу протягом 2014-2016 навчальних років; перевищення становить 2,1%, 1,6% і 7,1% відповідно. Виявлено, що в середньому на кожного студента СМГ доводиться 1-2 нозологічних форми захворювань (табл. 1).

Для вирішення другого завдання дослідження ми проаналізували поширеність основних нозологічних форм серед студентів-першокурсників, спрямованих для занять фізкультурою в спеціальну медичну групу по роках навчання.

Таблиця 1

Чисельність студентів I курсу, направлених в спеціальну медичну групу в МДПУ ім. Б. Хмельницького

	Рік		
	2014	2015	2016
Направлено в СМГ (всього в%), з них	30/6,7%	266,5%	27/10,2
% студентів СМГ від числа юнаків-першокурсників	5,2%/116	5,2%/116	11,9%/202
% студенток СМГ від числа дівчат-першокурсниць	7,3%/330	6,8%/295	11,9%/202
Число нозологій на одного студента СМГ, з них на:	1	2	2
- на одного юнака	1	2	1
- на одну дівчину	1	2	2

Виявлено, що найбільш поширеними нозологічними формами, з року в рік, є захворювання серцево-судинної системи (ССС) – вроджений порок серця, пролапс мітрального клапана, артеріальна гіпертензія, нейроциркуляторна дистонія і хвороби крові (в основному залозиста анемія). Слід зазначити, що число студентів-першокурсників, які мають відхилення функцій ССС, збільшується з року в рік - найбільше число відзначено в 2016 році і становить більше половини студентів СМГ - 59% (табл. 2). Друге місце по поширенню займають захворювання опорно-рухового апарату (ОРА) - порушення постави, деформація грудної клітки, сколіоз 3-4 ступеня, плоскостопість, посттравматичні і післяопераційні стани. Найвищий показник відзначений у 2014 році (23,3%), найнижчий у 2013 році - 7,4% (табл. 2). Третє місце по поширеності займають захворювання травної системи. Слід зазначити, що це місце з року в рік не змінюється. У 2016 році показник «захворювання внутрішніх органів» склав 25,9% і перевищив рівень 2014-2015 років на 2,6 % і 2,9% відповідно (табл. 2).

Таблиця 2

Показники найпоширеніших захворювань серед студентів I курсу спеціальної медичної групи МДПУ ім. Б. Хмельницького

Патологія, захворювання (органи, системи)	Рік вступу/кількість студентів СМГ					
	2014/30		2015/26		2016/27	
	%	місце	%	місце	%	місце
Захворювання серцево-судинної системи	50%	1	38,4%	1	59,3%	1
Захворювання внутрішніх органів (дихальна система, сечостатева система, ендокринна система, система травлення)	23,3%	2	23%	2	25,9%	2
Захворювання та травми опорно-рухового апарату	20%	3	23%	2	7,4%	3
Захворювання центральної нервової системи та органів зору	6,7%	4	15,6%	3	7,4%	3

Висновки.

1. Стан здоров'я першокурсників можна вважати задовільним, так як серед студентів першого курсу за останні три навчальних роки з 2014 роки 2016 роки. На кожного студента спеціальної медичної групи припадає по 1 в 2014 році та по 2 в 2015 і 2016 роках.

2. Чисельність студентів-першокурсників направлених за станом в спеціальну медичну групу в МДПУ ім. Б. Хмельницького складає в середньому в 2014 році – 6,7%, в 2015 році – 6,5% та в 2016 році – 10,2% від загальної чисельності студентів I курсу.

3. Найбільш поширеними захворюваннями серед студентів-першокурсників направлених в спеціальну медичну групу є захворювання: серцево-судинної системи; внутрішніх органів (дихальна система, сечостатева система, ендокринна система, система травлення); захворювання та травми опорно-рухового апарату; центральної нервової системи та органів зору.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку: передбачається провести в напрямку вивчення проблем індивідуального фізичного навантаження на організм студентів, віднесених за станом здоров'я до спеціальних медичних груп з фізичного виховання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вілігорський О.М. Адаптивне фізичне виховання студентів з відхиленнями у стані здоров'я / О.М. Вілігорський // Перспективні напрямки розвитку сучасних педагогічних і психологічних наук: Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: (м. Харків,

Україна, 13-14 лютого 2015 року). – Харків: У 2 частинах. Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2015. – Частина II. – С. 51-54.

2. Вольєва Н. П. Захворюваність студентів вищих навчальних закладів, які належать до спеціальних медичних груп / Н.П. Вольєва, А.С. Вовканич // Спортивна наука України, 2011. - № 6. –С.3-11.

3. Гулігас А.Г. Актуальні питання фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення ВНЗ / А.Г. Гулігас, Н.П. Гнупова // Фізична культура і здоров'я людини: історія, сьогодення, майбутнє (до 100-річчя першого київського диплома вчителя фізичної культури): матер. Міжнар. наук.-практ. конфер., Київський університет імені Бориса Грінченка, 18-19 жовтня 2012 р. –Київ 2012. - С. 99-104.

4. Мозговий О.І. Загальна характеристика стану здоров'я студентів ВНЗ / О.І. Мозговий, І.С. Донченко // Вісник Запорізького національного університету. - № 2(8), 2012. –С.92-97.

5. Радченко А.В. Фізичне виховання студентів спеціальної медичної групи / А.В. Радченко, В.Е. Чехова // Фізичне виховання та здоров'я студентів: матеріали регіон. наук.-практ. конф. (2-3 квітня 2013 р., м. Луганськ): у 2 ч./за заг. ред. А. В. Радченко. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – Ч. 2. – 187 с

6. Сеймук А.О. Характеристика стану здоров'я студентів під час навчання у вищому навчальному закладі / А.О. Сеймук, Ю.А. Попович, А.К. Мумінов//Слобожанський науково-спортивний вісник: зб. наук. праць. – Харків: ХДАФК, 2010. - № 3. – С. 43-4

ПІДСУМКИ ВИСТУПІВ ПАРАЛІМПІЙСЬКОЇ ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ НА ПАРАЛІМПАДІ В РІО-ДЕ-ЖАНЕЙРО 2016

Широкоступ Р.М., студент 4 курсу, кафедри футболу

Науковий керівник: старший викладач кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту **Войтова О.В.**

Національний університет фізичного виховання і спорту України (Київ)

В роботі визначені підсумки виступу параолімпійської збірної України в Ріо-де-Жанейро. Проаналізовані результати виступів українських спортсменів на даних міжнародних змаганнях та визначені перспективи подальшого розвитку даного напрямку спорту в нашій країні.

Ключові слова: параолімпійські ігри, підсумки, висновки, перспективи.

Вступ. Літні Паралімпійські ігри - 2016 (офіційно - XV Паралімпійські літні ігри) проходили з 7 по 18 вересня 2016 року в бразильському Ріо-де-Жанейро. Були розіграні 528 комплектів в 22 видах спорту. Вперше були проведені змагання з веслування на